

PROMEMORIA

Svenska Golfförbundet

1. BAKGRUND

Denna promemoria har tagits fram på uppdrag av Svenska Golfförbundet i syfte att utreda och belysa vissa frågeställningar kring golfklubbar.

Vid upprättande av denna promemoria har eventuella skatterättsliga hänsyn ej utretts.

2. SPELRÄTTER

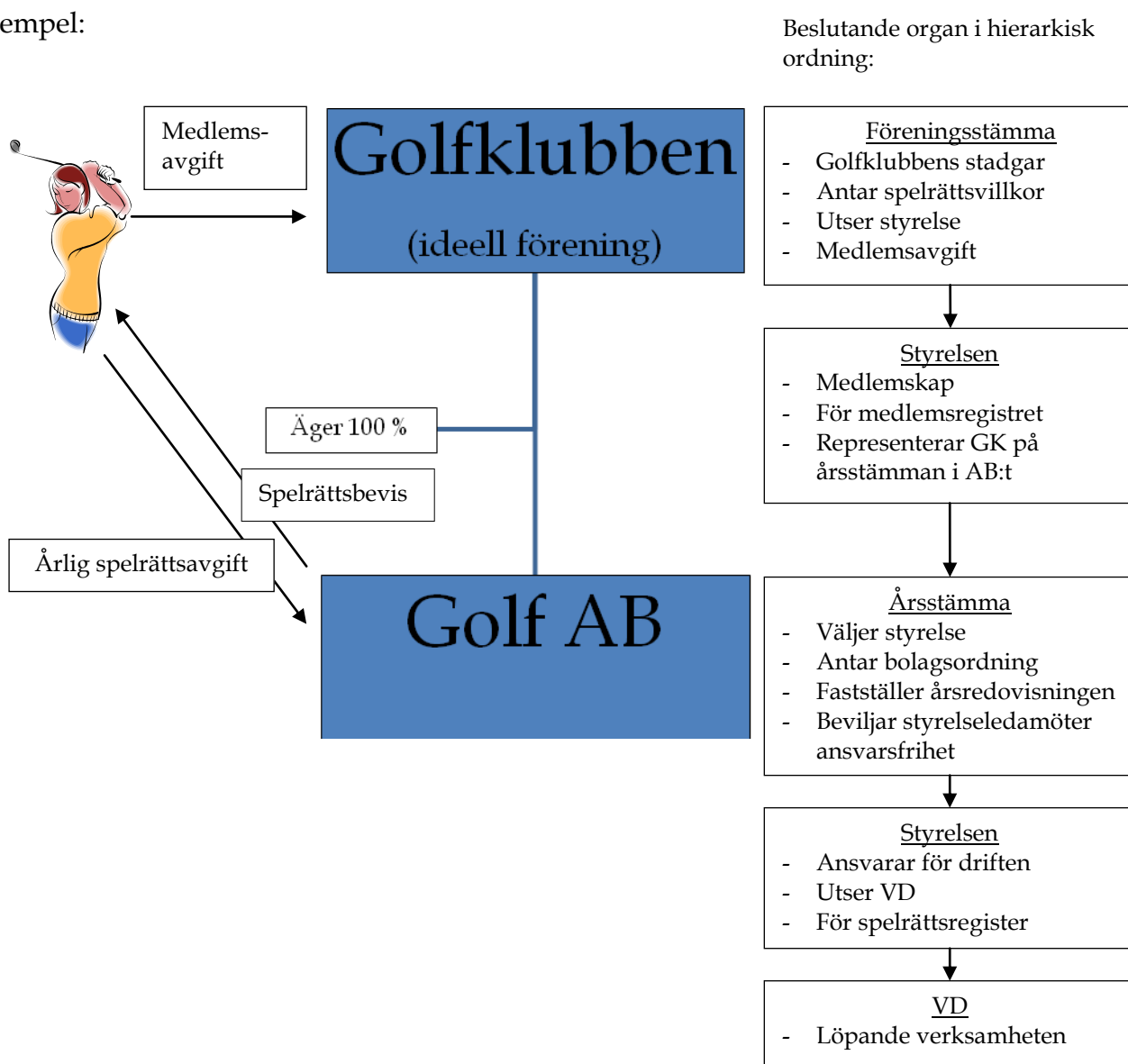
En stor del av landets golfklubbar finansierar sin verksamhet genom ett system med utgivande av s.k. spelrätter, nedan kallad spelrättsklubb. En sådan spelrättsklubb består ofta av en ideell förening, nedan kallad "Golfklubben" och i vissa fall också av ett helägt dotterbolag i form av ett aktiebolag, nedan kallat "Golf AB". Spelrätten kan utfärdas av Golfklubben eller av Golf AB.

Det finns också ett flertal andra varianter och upplägg av spelrättsklubbar, exempelvis finns det golfanläggningar som bedrivs enbart i ett aktiebolag utan någon ideell förening. För att åstadkomma en överskådlig bild har vi dock valt att nedan utgå från exemplet att det finns en Golfklubb och ett Golf AB. Nedanstående redogörelse angående spelrätter gäller dock i tillämpliga delar oavsett vilken bolagsstruktur man valt att tillämpa och om det är Golfklubben eller Golf AB som har utfärdat spelrätten.

I det följande är utgångspunkten för tydlighets skull att;

- (i) personen som vill spela golf förvärvar en spelrätt utfärdad av Golf AB och förs in i Golf AB:s spelrättsregister,
- (ii) personen erhåller av Golf AB ett spelrättsbevis utställt på sig,
- (iii) personen erlägger till spelrätten hänförliga avgifter till Golf AB såsom exempelvis förstagångsupplåtelse, registreringsavgift och en årlig spelrättsavgift,
- (iv) personen upptas, efter styrelsens Golfklubben godkännande, som medlem i Golfklubben,
- (v) personen erlägger årliga medlemsavgifter till Golfklubben, samt
- (vi) Golfklubben äger 100% av Golf AB.

Exempel:

Kan en spelrätt sägas upp?

Ett problem som uppkommer med spelrätter är när en spelrättshavare inte längre vill eller kan spela golf och därför vill överlåta sin spelrätt, men att det vid den tidpunkten inte finns någon köpare till spelrätten. Avgifterna som hör ihop med spelrätten, såsom exempelvis årlig spelrättsavgift, fortsätter i en sådan situation att löpa trots att spelrättshavaren inte längre vill eller kan spela.

Golfklubben har i vissa fall angett i villkoren för spelrätten att Golfklubben har rätt att inlösa spelrätten genom tvångsinlösen för det fall en spelrättshavare ej inom viss tid erlägger de avgifter som hör till spelrätten. Det kan dock vara så att Golfklubben inte önskar tvångsinlösa spelrätten. I och med att det inte finns någon köpare kan det finnas ett intresse för Golfklubben att låta spelrättshavaren behålla spelrätten. Spelrättshavaren blir därmed fortsatt skyldig att erlägga den årliga spelrättsavgiften, och om spelaren inte fullgör sina förpliktelser att betala sådan årlig spelrättsavgift, kan Golf AB driva in skulden genom betalningsföreläggande eller stämningsansökan.

Frågan är då om spelrättshavaren har någon annan väg att gå för att komma ur sina förpliktelser. Kan spelrätten sägas upp? Kan Golf AB neka en innehavare att "återlämna" spelrätten utan krav på ersättning?

För att få svar på frågan om spelrätten kan sägas upp bör man först kontrollera vad som anges i villkoren för spelrätten och om det finns några bestämmelser eller överenskommelser mellan spelrättshavaren och Golfklubben eller Golf AB. Om det finns villkor för uppsägning skall dessa i första hand tillämpas.

När det inte finns några villkor för uppsägning av spelrätten bör man istället beakta vad som följer av rättspraxis. En spelrätt bör kunna likställas med en nyttjanderätt där spelrättshavaren ingår ett nyttjanderättsavtal med Golf AB och därigenom erhåller en rätt att spela på golfbanan samtidigt som man åtar sig vissa förpliktelser. Även om villkoren för spelrätten ej anger någon rätt till uppsägning bör det inte vara möjligt att spelrättshavaren har åtagit sig dessa förpliktelser för all framtid. Ett nyttjanderättsavtal kan sägas upp och detsamma får antagas gälla för spelrätten. För det fall någon uppsägningstid ej framgår av villkoren för spelrätten bör en skälig uppsägningstid tillämpas enligt allmänna rättsgrundsatser. Vad som i det här fallet kan anses vara en "skälig uppsägningstid" är oklart. Enligt ett domstolsavgörande när det gällde en annan typ av avtal, som löpt i 7 år och där den uppsagde parten haft avvecklingskostnader, angavs att "skälig uppsägningstid" kan utgöra 3 månader. I andra rättsfall har "skälig uppsägningstid" varit både längre och kortare än så. Det bör därför vara en fördel för Golfklubben och Golf AB att undvika denna osäkerhet och själv istället reglera uppsägningstiden i spelrättens villkor. Med tanke på Golf

AB:s planering av ekonomin och möjligheten att finna en ny person som kan ersätta den tidigare spelrättshavaren, kan ett förslag vara att spelrätten endast kan sägas upp efter avslutad säsong. Uppsägningstiden skulle förslagsvis kunna anges vara tre (3) månader och det att också i villkoren anges att spelrätten endast kan sägas upp till upphörande per 31 december varje år. Den spelrättshavaren som vill säga upp sin spelrätt i t ex januari år 2012, när fakturan för årsavgiften anlät, kommer i sådant fall ändå att behöva erlägga årsavgift för 2012. Uppsägningen kan i det här exemplet ske senast 30 september 2012 för att spelrätten sedan skall upphöra att gälla 31 december 2012. Därigenom kommer spelaren i det här exemplet att undkomma årsavgiften först för nästkommande år, 2013. En sådan ordning överensstämmer med vad som vanligen anges i Golfklubbens stadgar avseende medlemsavgifter. Någon ersättning för spelrätten lämnas ej till spelrättshavaren vid uppsägningen, utan spelrätten och dess förpliktelser upphör efter utgången av uppsägningstiden att gälla. Ett eventuellt utträde som medlem ur Golfklubben hanteras separat.

Det bör noteras att spelrättshavaren *inte* genom sin uppsägning blir av med redan uppkommen skuld mot Golf AB. Golf AB kan driva in den eventuellt upparbetade skuld som föreligger vid tiden för spelrättens upphörande. Golf AB och Golfklubben har möjlighet att efter uppsägningen överlåta eller sälja spelrätten till en ny fysisk person, utan anspråk från den tidigare innehavaren.

Den medlem vars spelrätt upphört genom uppsägning kan fortfarande enligt Golfklubbens stadgar tillåtas att vara medlem och därmed fortsätta att erlägga medlemsavgift. Dock bör Golfklubben och Golf AB tillse att det i villkoren för spelrätten anges att den spelrättshavare som avslutar sitt medlemskap i Golfklubben utan att ha sålt sin spelrätt vidare också automatiskt anses ha sagt upp sin spelrätt och att spelrätten därför kommer att tillfalla Golfklubben. För att en sådan bestämmelse ej skall anses oskälig bör spelrättshavaren skriftligen meddelas följden av att denne säger upp sitt medlemskap i Golfklubben och också ges tillfälle att inom viss tid återkalla sin uppsägning av medlemskapet.

Sammanfattning av frågor att beakta vid uppsägning eller återlämnande av spelrätt:

- Finns uppställda villkor för uppsägning/återlämnande av spelrätt i spelrättsvillkoren?
Om det finns sådana villkor som reglerar situationen skall dessa följas.
- Finns flera olika villkor för uppsägning/återlämnande av spelrätt och är dessa villkor motsägelsefulla eller ofullständiga?
Parterna bör i sådant fall ta hjälp för att utreda vilka villkor som i just detta fall skall äga företräde och vilka villkor som är gällande.

- Vad gäller om det inte finns några villkor eller bestämmelser kring uppsägning/återlämnande av spelrätt?
Spelrättshavaren kan med hänvisning till allmän rättspraxis säga upp spelrätten med skälig uppsägningstid. Det kan inte med exakthet anges hur lång denna är, i avsaknad av domstolsavgöranden eller andra vägledande rättsregler. För att undvika denna osäkerhet bör man reglera detta genom att upprätta fullständiga villkor avseende uppsägning avseende spelrätten. Hur dessa villkor skall utformas och hur dessa nya bestämmelser skall införlivas i nuvarande villkor beror på hur spelrättsvillkoren utformats och vilket organ som givits befogenheten att utfärda dem. Detta bör utredas i varje enskilt fall.

Kan spelrättshavaren påkalla en "paus"?

Ett annat fall där problem kan uppkomma med spelrätter är där en spelrättshavare visserligen vill fortsätta att äga sin spelrätt men av olika anledningar vill påkalla en "paus" och därför under en period inte vill erlægga årsavgift.

Till skillnad från möjligheten till uppsägning enligt ovan är en "paus" inte en rättighet som följer av allmän rättspraxis. Någon rätt att "pausa" ett nyttjanderättsavtal kommer således inte per automatik utan måste framgå av villkoren för att gälla. Det bör således stå golfklubbarna fritt att reglera detta genom att välja att inte tillåta någon "paus" alls, eller att tillåta "paus" under vissa förutsättningar.

Vissa golfklubbar tillåter att spelrätten hyrs ut till en annan person under spelrättshavarens "paus". Om det inte finns någon som vill hyra spelrätten uppkommer frågan om vad som under en "paus" skall ske med spelrättshavarens åtaganden, exempelvis förpliktelsen att erlægga årsavgift? Man kan tänka sig fallet då en spelrättshavare inte vill spela längre men inte finner någon köpare och i väntan på att finna någon köpare påkallar "paus". Golf AB missar i sådant fall den årliga spelrättsavgiften kopplad till dennes spelrätt.

För det fall en "paus" skall tillåtas bör förutsättningar för att en sådan "paus" medges och regleras i villkoren för spelrätten. Exempelvis kan villkoret ställas att en "paus" endast tillåts om spelrättshavaren under denna "paus" finner en annan person som vill hyra spelrätten. Det bör också ställas villkoret att den person som hyr spelrätten skall blir medlem i Golfklubben och erlægga medlemsavgift samt erlægga årlig spelrättsavgift till Golf AB. Spelrättshavaren kan åläggas att erlægga medlemsavgift till Golfklubben, hel eller reducerad, under det att denna "paus" pågår. Ett annat exempel på villkor är att en "paus" endast tillåts omfatta 1 år och under särskilda

omständigheter samt att spelrättshavaren måste ansöka om detta till styrelsen i Golfklubben senast 1 oktober för att gälla nästkommande år.

Sammanfattning frågor och svar vid påkallande av en "paus":

- Det finns uppställda villkor för "paus" av spelrätt och/eller villkor för passivt medlemskap. Vad gäller?
Om det finns sådana villkor som reglerar situationen skall dessa följas.
- Det finns flera olika villkor för "paus" av spelrätt och dessa villkor är motsägelsefulla. Vad gäller?
Parterna bör i sådant fall ta hjälp för att utreda vilka villkor som i just detta fall skall äga företräde.
- Vad gäller om det inte finns några villkor eller bestämmelser kring "paus" av spelrätt?
Någon rätt att påkalla "paus" finns ej. De alternativ som står spelrättshavaren till buds är att (i) överlåta spelrätten för det fall det finns någon som vill förvärva den, (ii) behålla spelrätten och erlægga därmed förknippad årsavgift, eller att (iii) säga upp spelrätten.

3. AKTIEBOLAG

Golfklubbar kan finansiera sin verksamhet genom att, istället för att utfärda spelrätter, låta medlemmarna förvärva aktier i ett aktiebolag där golfklubben (en ideell förening) äger en andel av aktierna, en s.k. aktieklubb. Den ideella föreningen kallas nedan "Golfklubben" och aktiebolaget kallas nedan "Golf AB".

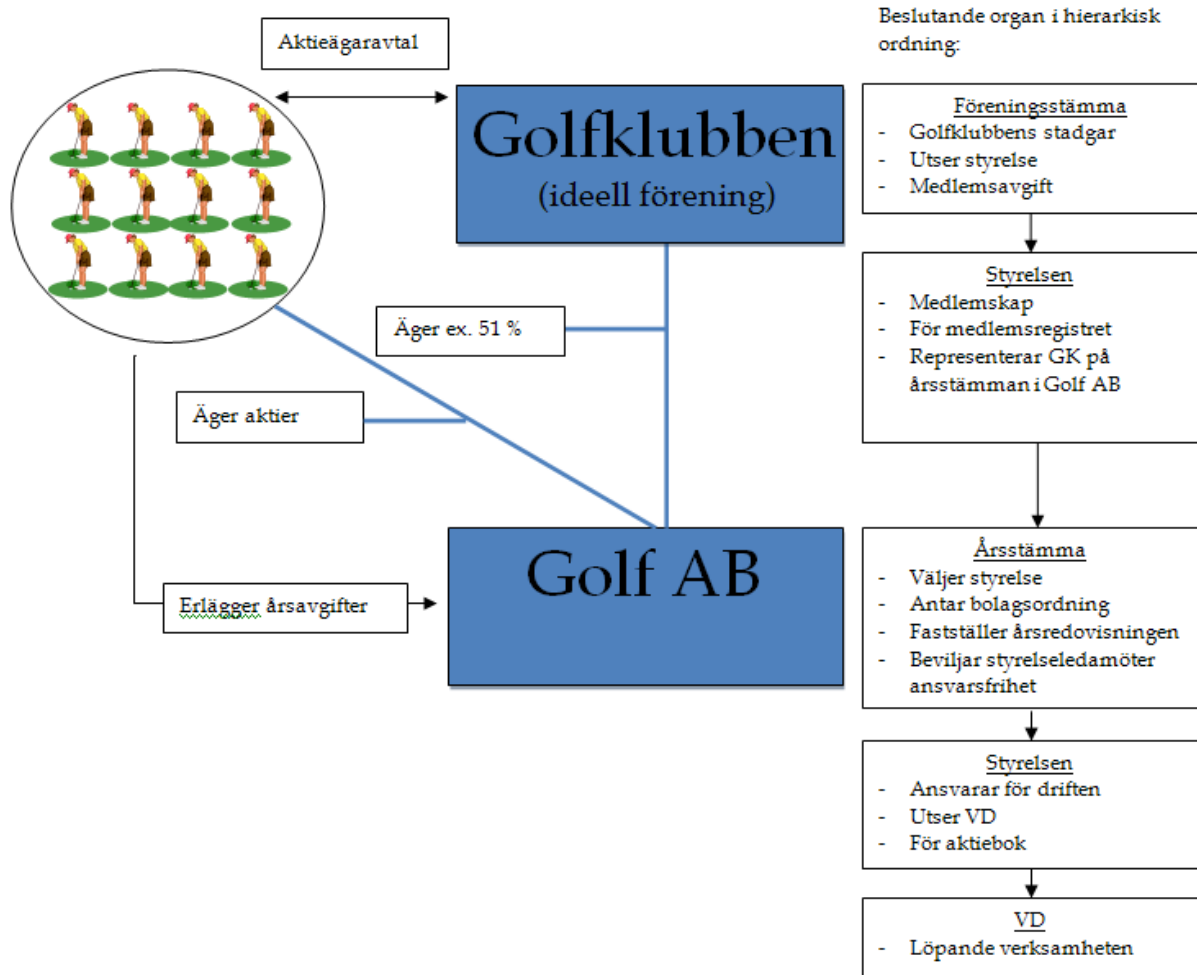
Det finns också ett flertal andra varianter och upplägg av aktieklubbar, exempelvis finns det golfanläggningar som bedrivs enbart i aktiebolagsform utan någon ideell förening. För att åstadkomma en överskådlig bild har vi dock valt att nedan utgå från exemplet att det finns en Golfklubb och ett Golf AB. Nedanstående redogörelse angående aktier gäller dock i tillämpliga delar oavsett om det finns en ideell förening eller ej.

I det följande är utgångspunkten för tydlighets skull att

- (i) personen som vill spela erlägger en köpeskilling för aktie i Golf AB och förs in i Golf AB:s aktiebok;
- (ii) personen ingår ett aktieägaravtal med Golfklubben där aktieägarens rättigheter och förpliktelser såsom aktieägare i Golf AB regleras,

- (iii) personen erlägger till Golf AB de avgifter som fastställts, såsom exempelvis förstagångsupplåtelse, registreringsavgift och en årlig avgift, och
- (iv) personen upptas efter att styrelsen i Golfklubben lämnat sitt godkännande som medlem i Golfklubben, och
- (v) personen erlägger årliga medlemsavgifter till Golfklubben.

Exempel:

Det kan också noteras att golfspelaren ofta i aktieklubbar tillställs ett s.k. spelbevis. Spelbeviset kopplas till aktieägandet i Golf AB och till medlemskapet i Golfklubben. Enligt vår uppfattning är spelbeviset att likna vid det spelrättsbevis som spelrättsklubbar utfärdar. Spelbeviset kan i likhet med spelrättsbeviset anses vara ett nyttjanderättsavtal där innehavaren ges rätt att nyttja golfanläggningen och samtidigt åtar sig vissa förpliktelser, såsom årsavgifter m.m.

Kan en aktieägare säga upp sina åtaganden enligt aktieägaravtalet och återlämna sin aktie?

Golfklubben och aktieägaren kan vid förvärvet av aktien i Golf AB ingå ett aktieägaravtal där aktieägarens rättigheter och förpliktelser såsom aktieägare regleras. Exempelvis kan aktieägaren i ett aktieägaravtal ha åtagit sig att så länge denne är aktieägare erlägga en årlig avgift till Golf AB samt att följa Golfklubbens stadgar och villkor för nyttjande av golfanläggningen. Det bör här nämnas att aktieinnehavet inte per automatik innebär att ett aktieägaravtal träffats. Saknas aktieägaravtal, eller motsvarande avtal, kan det finnas anledning upprätta ett sådant.

Nedan utgår vi från att den spelare som också är aktieägare har ingått ett aktieägaravtal. För det fall denne aktieägare inte längre vill eller kan spela och därför vill säga upp aktieägaravtalet och sälja sin aktie i Golf AB kan situationen uppstå att det inte finns någon köpare till aktien.

Det finns inte enligt lag eller praxis någon rättighet för en aktieägare att till aktiebolaget sälja eller återlämna en aktie som aktieägaren inte längre vill äga. När det inte finns någon köpare och om Golfklubben ej tar emot aktien kvarblir således aktien i aktieägarens ägo.

För det fall det i aktieägaravtalet ej anges någon uppsägningstid eller avtalstid kan aktieägaren ändå inte anses ha åtagit sig förpliktelser att erlägga årlig avgift för all framtid. Ett aktieägaravtal bör därför enligt praxis, om inget annat finns reglerat, kunna sägas upp med skälig uppsägningstid. Vid bedömningen om vad som i det här fallet kan anses vara en "skälig uppsägningstid" kan bestämmelser om uppsägning i lag (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag beaktas. Enligt denna lag kommer bolagsavtal som är slutna på obestämd tid alltid att kunna sägas upp med en uppsägningstid om *6 månader*.

Det bör noteras att för det fall aktieägaravtalet ej reglerar uppsägning och aktieägaren med hänvisning till praxis säger upp avtalet med uppsägningstid om 6 månader kommer aktieägaren efteråt dock alltjämt kvarstå som aktieägare i Golf AB om inget annat avtalats. Golfklubben har endast rätt att tvångsinlösa en aktieägars aktie om Golfklubben innehar mer än nio tiondelar av aktierna i Golf AB. I det aktuella exemplet som angivits ovan har Goldklubben endast 51 % av aktierna och Golfklubben kan därmed inte påkalla tvångsinlösen med stöd av lag.

För att lösa både frågan om uppsägning av aktieägaravtalet och av "återlämnande" av aktien bör detta regleras i aktieägaravtalet. I aktieägaravtalet bör villkoren för uppsägningen av aktieägaravtalet kopplas till en samtidig försäljning av aktien. Exempelvis kan aktieägaren genom en säljoption enligt aktieägaravtalet påkalla Golfklubben att vederlagsfritt förvärva aktien i samband med uppsägningen.

Aktieägaravtalet kan också innehålla en köption som ger Golfklubben rätt att förvärva aktien när en medlem sagt upp sitt medlemskap.

Uppsägningen och påkallandet av säljoptionen bör förslagsvis endast kunna nyttjas efter säsongens avslut så att Golfklubben kan planera sin verksamhet och sin ekonomi. För det fall aktieägaren i januari meddelar Golfklubben att aktieägaravtalet sägs upp och att aktieägaren därför också påkallar sin rätt att sälja aktien, skall aktieägaren förslagsvis ändå erlægga årets årsavgift. Överlåtelsen av aktien kan exempelvis genomföras i oktober och styrelsen för då in förändringen i aktieboken för Golf AB. Först nästkommande år upphör i sådant fall förpliktelsen att erlægga årsavgift.

Det är också möjligt att reglera att det istället är Golf AB som förvärvar den aktie som aktieägaren nu vill överlåta. Enligt aktiebolagslagen (2005:551) kan ett bolag dock endast förvärva aktier i det egna bolaget om sådan aktie överlåts vederlagsfritt. Det är därför endast möjligt för bolaget att ta emot aktier från en aktieinnehavare när detta sker utan ersättning. Bolaget kan därefter överlåta aktierna till en ny person, dock senast inom 3 år från förvärvet och till ett pris överstigande det nominella beloppet. Aktier som inte avyttrats inom 3 år från förvärvet skall enligt aktiebolagslagen förklaras ogiltiga och bolagets aktiekapital skall minskas i motsvarande mån. Av detta följer att det synes mer fördelaktigt, bland annat av administrativa skäl, att låta Golfklubben överta aktien istället för Golf AB.

Det bör noteras att aktieägaren *inte* genom sin uppsägning blir av med redan uppkommen skuld mot Golf AB. Golf AB kan driva in den eventuellt upparbetade skuld som föreligger vid tiden för uppsägningen och aktieöverlåtelsen.

Den medlem som inte längre är aktieägare och som genom uppsägning avslutat aktieägaravtalet kan fortfarande enligt Golfklubbens stadgar tillåtas att vara medlem och därmed fortsätta att erlægga medlemsavgift. Dock bör Golfklubben och Golf AB tillse att det i aktieägaravtalet anges att den aktieägare som avslutar sitt medlemskap i Golfklubben utan att ha överlåtit sin aktie och utan att ha sagt upp aktieägaravtalet, automatiskt skall anses ha sagt upp aktieägaravtalet och påkallat Golfklubben att vederlagsfritt förvärva aktien. För att en sådan bestämmelse ej skall anses oskälig bör aktieägaren skriftligen meddelas följden av att denne säger upp sitt medlemskap i Golfklubben och också ges tillfälle att inom viss tid återkalla sin uppsägning av medlemskapet.

Sammanfattning av frågor att beakta vid uppsägning av aktieägaravtal och överlåtelse av aktie:

- Finns uppställda villkor för uppsägning av aktieägaravtal samt för överlåtelse/återlämnande av aktie?
Om det finns uppställda villkor som reglerar situationen skall dessa följas.
- Finns flera olika villkor för uppsägning av aktieägaravtal samt för överlåtelse/återlämnande av aktie och är dessa villkor motsägelsefulla eller ofullständiga?
Parterna bör i sådant fall ta hjälp för att utreda vilka villkor som i just detta fall skall äga företräde och vilka villkor som är gällande.
- Vad gäller om det inte finns några villkor eller bestämmelser kring uppsägning av aktieägaravtal samt för överlåtelse/återlämnande av aktie?
Aktieägaren kan med hänvisning till allmän rättspraxis säga upp aktieägaravtalet med 6 månaders uppsägningstid. Aktieägaren kvarstår dock som ägare till aktien till dess aktieägaren överenskommer med någon annan om överlåtelse av aktien. För att undvika denna situation bör man reglera detta genom att upprätta fullständiga villkor avseende uppsägning av åtaganden och återlämnande av aktien. Hur dessa villkor skall utformas och hur dessa nya bestämmelser skall införlivas i nuvarande villkor beror på hur nuvarande bolagsstruktur ser ut och bör utredas i varje enskilt fall.

Kan en spelbevishavare säga upp sina åtaganden enligt spelbeviset?

Spelbeviset är, liksom spelrätten som beskrivits ovan, troligen att betrakta som en nyttjanderätt som följer av avtal mellan innehavaren av spelbeviset och Golfklubben/Golf AB. Ett nyttjanderättsavtal kan sägas upp med skälig uppsägningstid. Vad som i det här fallet kan anses vara en "skälig uppsägningstid" för det fall inget annat har avtalats är oklart. Enligt avgöranden när det gäller andra typer av avtal har domstolen angett att skälig uppsägningstid kan utgöra 6 månader, men också att uppsägningstiden i vissa fall kan vara kortare än så. Det bör därför vara en fördel för Golfklubben och Golf AB att undvika denna osäkerhet och själv istället reglera uppsägningstiden i spelbevisets villkor. Med tanke på golfklubbens planering av sin ekonomi och möjlighet att finna en ny person som kan ersätta den tidigare spelbevishavaren, kan ett förslag till uppsägningstid vara att golfklubben ger spelrättshavaren möjlighet till uppsägning endast efter avslutad säsong, exempelvis den 1 oktober. Den spelbevishavare som vill säga upp sitt spelbevis i t ex januari, när fakturan för årsavgiften anlännt, kommer i sådant fall ändå att behöva erlagga

årsavgift för innevarande år och kan först 1 oktober säga upp spelrätten och därigenom undkomma årsavgiften först för nästkommande år. Någon ersättning för spelbeviset lämnas ej till spelbevishavaren vid uppsägningen, utan spelbeviset och dess förpliktelser upphör efter utgången av uppsägningstiden att gälla för den tidigare spelbevishavaren.

För att undvika situationen att en aktieägare säger upp spelbeviset men alltjämt fortsätter att vara aktieägare bör villkoren för uppsägningen av spelbeviset kopplas till en samtidig försäljning av aktien. Aktien bör vederlagsfritt överlåtas till Golfklubben så som ovan angivits under uppsägning av aktieägaravtal.

Vad sker om en aktieägare ej fullgör sina förpliktelser?

Det kan tänkas vara möjligt att i aktieägaravtalet eller i villkoren för spelbeviset reglera den situationen då en aktieägare ej fullgör sina förpliktelser, såsom exempelvis att erlægga årsavgift. Golfklubben bör ges en rätt, men ej skyldighet, att förvärva aktieägarens aktie i Golf AB när aktieägaren försummar att erlægga årsavgiften. Det kan noteras att om detta inte finns reglerat finns inte heller någon sådan rätt för Golfklubben.

För att en bestämmelse om Golfklubbens påkallande av förvärv av aktieägarens aktie i Golf AB ej skall anses oskälig bör dock Golfklubben erlægga en köpeskilling motsvarande aktiens marknadsvärde, med avdrag för den upparbetade skulden som aktieägaren har vid tiden för överlåtelsen.

Kan en aktieägare ha rätt att påkalla en "paus"?

Så som angivits ovan under spelrätter är en "paus" inte en rättighet som följer av rättspraxis. Någon rätt att "pausa" ett aktieägaravtal eller nyttjanderättsavtal kommer således inte per automatik utan måste framgå av villkoren för att gälla. Det bör således stå golfklubbarna fritt att reglera detta genom att välja att inte tillåta någon "paus" alls, eller att tillåta "paus" under vissa förutsättningar.

Det bör även i detta sammanhang noteras, så som beskrivits ovan, att för det fall Golfklubben och Golf AB ej har reglerat några villkor avseende återlämnande av aktie i samband med uppsägning av aktieägaravtal eller medlemskap kan en person kan säga upp sitt medlemskap i Golfklubben men ändå alltjämt fortsätta att vara aktieägare i Golf AB. Konsekvensen av ovanstående kan därmed bli att en person indirekt kan påkalla en "paus" genom att säga upp medlemskapet och / eller aktieägaravtalet, men samtidigt behålla aktien i Golf AB. För att råda bot på denna

situation bör man upprätta fullständiga villkor avseende uppsägning och återlämnande av aktie. Hur dessa villkor skall utformas och hur dessa bestämmelser skall införlivas i nuvarande villkor beror på hur nuvarande bolagsstruktur ser ut och bör utredas i varje enskilt fall.

4. EKONOMISK FÖRENING

Ett alternativ för att finansiera verksamheten i en golfklubb är att låta medlemmarna betala en insats för en andel i en ekonomisk förening. Golfklubben (en ideell förening) äger i sådant fall majoriteten av andelarna i den ekonomiska föreningen. Den ideella föreningen kallas nedan "Golfklubben" och den ekonomiska föreningen kallas nedan "Golf Ek. För."

Följande sker vid upptagandet av ny spelare i ekonomisk förening:

- (i) personen erlägger en insats för en andel i Golf Ek. För. och upptas efter styrelsens godkännande som medlem i Golf Ek. För.
- (ii) personen erlägger till medlemskapet i Golf Ek. För. hänförliga avgifter, såsom förstagångsupplåtelse, registreringsavgift och en årlig avgift, och
- (iii) personen upptas efter styrelsens godkännande som medlem i golfklubben.
- (iv) personen erlägger eventuella medlemsavgifter till Golfklubben

Vad gäller vid utträde ur en ekonomisk förening?

I korthet kan sägas att insatsutbetalning efter medlems utträde ur den ekonomiska föreningen följer av lag (1987:667) om ekonomiska föreningar. En medlem som lämnar Golf Ek. För. har enligt huvudregeln rätt till utbetalning av sin insats inom sex (6) månader. Av hänsyn till kvarvarande medlemmar får en medlem dock inte ut inestående medlemsinsatsbelopp annat än om insatserna är intakta. För det fall insatserna inte är intakta sker proportionell minskning av beloppet motsvarande bristen. En medlems rätt till utbetalning av insatsen kan också begränsas i stadgarna för Golf Ek. För. Mot alltför långtgående begränsningar kan dock riktas avtalsrättsliga invändningar och oskäligen bestämmelser kan komma att jämkas enligt avtalslagen (1915:218).

Om stadgarna i Golf Ek. För. ändras enligt ett beslut i Golf Ek. För. så att en medlems rätt till återbetalning av insatsen begränsas har medlemmar som inte röstade för beslutet möjlighet att säga upp sitt medlemskap och få tillbaka sin insats i enlighet med ordalydelsen i de tidigare stadgarna. Sådant utträde ur Golf Ek. För. måste dock

ske inom en (1) månad från det att slutligt beslut fattades eller, om beslutet fattades av fullmäktige, från det att medlemmen underrättades om beslutet. I ett sådant fall får medlemmen, oavsett vad stadgarna föreskriver, utträda ur föreningen vid den utgång av ett räkenskapsår som infaller näst efter en månad efter uppsägningen.

När det gäller ekonomiska föreningar finns det således bestämmelser i lag som reglerar frågor kring medlemmar, utträde och återbetalning av insatser. Det finns också som nämntes ovan bestämmelser som innebär att Golf Ek. För. i vissa fall inte behöver återbetala hela beloppet av insatsen när en medlem säger upp sitt medlemskap.

Slutsats ekonomisk förening

Det finns sålunda fördelar med att finansiera golfanläggningen genom andelar i en ekonomiska förening framför lånefinansiering, men formen synes även i vissa situationer mer lämpad än aktiebolagslösningar och förmodligen ävenså beträffande finansiering i form av spelrätter. Om en ekonomisk förening är den mest lämpliga formen för en golfanläggningen behöver utredas ytterligare och faller utom ramen för det nu föreliggande uppdraget och besvaras därför inte närmare i denna promemoria.